

A' ROMAI TSASZARIS AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL:

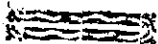
Indult BÉTSBÖL Kedden 30. Novemberben. 1790.

Hazánkot és Nemzetünket illető dolgok.

Egy még eddig nem egészen bizonyos, de Bétsben
fokoknak nyelveken pengő hír az, hogy a' fő
Kantzellárius Gr. *Pálffy* Károly Ur ő Exc. ja Her-
tzege és Minister fogna lenni — Gr. *Zúzy* Károly Ur
ő Exc. ja fő Kantzellárius — *Urményi* Ur ő Exc.
ja V. Kantzellárius — *Májláth* Ur ő Exc. ja Or-
szág Birája és a' Helytartó Tanáts' Préfesse — Ki-
rályi Tanátsos M. *Páfsztori* Ur pedig Státus Tanátsos-
sa fogának lenni. E' még tsak hír, és meg-le-
het, hogy valaki tsak az érdemeit osztotta legyen
el e' szerint ezen nagy érdemü Haza osztolpainak
— azonban szél-fuvatlan nem iudúl. — A' Koró-
nának Budán léteröl Törvény tétett az Ország-
gyűlésében, és minden hozzá tartozó Haza *Klóné-*

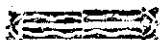
C e e e e

dit

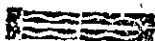

diumaival edgyütt a' maga ládájába záratván, a' múlt Szombaton, u. m. Nov. 27-dikén vizsgálta indították Budára. Kisérője voltanak a' Korona őrző Méltóságok és azok a' N. *Pesth* Vármegyei *Palatinus* Zászlója alatt lévő Urak, kik Pofonyba kísérték vala. Az után mindenik Vármegyeibéli Zászlóaljak, mint fel-hozásakor, ugy most-is rendre fogják ezen drága kintset kísírni. — A' 2 Korona-örző Méltóságok 26-dik Nov. az Ország-gyűlésében addig-is, egy ujjanon készült hitlésnek formájára meg-eskedtettek, míg az ez iránt szóló hit formája az Ország *Archivumából* ki-kerestetnék. — A' mi Királyi fő Hertzeg Atyánkfia és Palatinusnak Sándor *Leopold* 28-dikban szerentsésen vizsgálta-érkezett Bétsbe, és egy néhány napokig itt mülátván, megint vizsgálta-Indult Pofonyba, és az után mégyen Budára lakni, a' Magyar Királyi Palatába. Lélsnek a' Palatinusnak bizonyos számú Testőrök is; de ezt még az Ország meg-nein határozta. — A' mi Palatinusunknak 300-ezerre fel-mégyen esztendői jövedelme; melyhez ő Felsége a' mi mostani fő Hertzeg Palatinusunknak a' magájából, 300 ezeret ajándékozott esztendőnként.

A' múlt Szombaton, u. m. 27-dik Novemberben Ország-gyűlése tartaték, mellyben a' többek között azt fontolgatta a' Haza, hogy többég örökös Fő-Ispanyok ne légyenek, hanem ezeket mindenkor tegyék az érdem szerint, hogy ezen fontos Hivatalra, mellyen az Ország boldog, vagy boldogtalan ügye fekszik, ne születtefsenek, hanem ezeket az erkölts, a' szív, és a' tudomány vállalfizs-

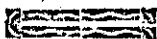

— de ez-is egészben meg-nem határozaték, — —
Ugyan ezen gyűlésben sok elé-számlálhatatlan fontos
okokra nézve meg-határozaték, hogy N. Magyar
Nemzetünk, ennek utánna örökösön, mind a' két
Nemére nézve Nemzeti Magyar öltözetet viseljen.
Találtatott volt olyan, ki ezen végzés ellen azt
mondotta légyen, hogy ezen Végzéssel más Nem-
zetek előtt fogná Nemzetünk magát ki - ne-
vetetni, de ez nem elég oknak láttaték ezen bölts
tézlnak meg-gátlására — mert egy valaki fel-álván
azt felelé: Az oktalán állatok példája tanit ben-
nünket, az *Éfopus* Szajkója által, hogy minekután-
na ez Páva tollokat öltözött volna magára, ezt
a' Pávák rólla le-tépvén Sergekből ki-mordosták,
és a' Szajkók-is többé bé nem fogodták — jobb hát
nékünk okos állatoknak azt a' Nemzeti köntöst,
melly leg-ízebb egész Európában, és a' mi termé-
tünkhez, természetünkhez, és hadi-szolgálatunk' s
vitézségünkhez leg-illendőbb meg-tartani, mint más
ruhákban öltögvén, azokkal Nemzeti külső belső
érdemeinket el-veszesszük, Nemzetünköt el-temes-
sük. A' pallérazottabb más Europai Nemzeteknek,
rajtuk kívül, nints-is különös Nemzeti ruhája;
mert ez mind Frantzia köntösben jár. Német,
Spanyol, Anglus, Frantz, Hollándus, Olasz, Svéd,
és mind egy öltözötben születnek, egy a' köntö-
sök — de a' mi Nemzetünk sem köntösére, sem
nyelvére nézve nem Sógoros edgyel-is. Tsak a'
Magyar köntös és a' Magyar nyelv elevenítheti fel
a' mi Nemzeti beteg-ágyban fekvő Ns. Nemzetün-
ket; mely nyavallyát az Ország szemes édes at-

tyai észre-vévén, a' leg-hathatósabb orvosságokkal forgalódnak gyermekeik körül. — A' Nápolyi Felség, 5 rendbéli Magyar öltözetet készítettett magának, ebben járt Nemzetünk előtt, és midőn az Ország Députátusai meg-köszönnék Nemzetünk eránt mutatott szivefségét, azt felelé ezeknek: Ezen Nemes Nemzetet, mellyet eddig csak nevé-ről esmertem, hogy meg-láthattam és esmerhettem sok milliomokért nem adnám. Mutassann énnekem csak leg-kisobb útát a' Nemzet a' szolgálatra, egész életemben semmit meg nem tagadok, a' mivel ennek szolgálatjára lehetek. — — annak bizonyosságára, hogy ezen Nemzetet érdeme-szerint esmerem, Magyar köntösben megyek-hé a' magam Birodalombba, egy köntösömöt örök emlékezetre el-tételem. Mellyik Nemzet ez a' Világon, ki a' mi Nemzeti köntösünket nem szeretné, és ditsérné — ne féljünk mi attól, hogy más idegen Nemzetek helyyesnek ne i-eljék ezen Ország bõlts végezésit, tudván azt mindenek, hogy a' mi Nemeli rendünk Katona, hanem mi szégyelljük, hogy eddig a' kótsak tóllas kalpag helyet *Sáponát* veltünk, és a' mi Nemzeti öltözetünk vifeleséról a' mi édes Atyainknak, törvényt kellettett szabni — de hijába — *a Bove majore discit arare minor !!*

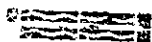
A' Koronázás napja után 50 Députátusokat küldöttek a' Státusok ö Felségéhez olly rendeléssel, hogy ezek, az Ország kézeben Primás és Kárcinális H. *Botthyány* Ur ö Eminentziáját, az Ország Biráját Gr. *Zitsy* Ur ö Exc. ját, a' Király képé v. elő *Örményi* Ur Exc. ját, a' magok. Országunk és Hazánk

Hazánk mellett meg-bizonyított hivségekért és szorgalmatos fáradozásokért ajánlanák ő Felségének. — Boldog Hazafiak! — kik a' kovats-kötől tsak ugyan meg-tudjátok különböztetni a' brilliántot — és ennek érdemét — ha késötskére-is — tsak ugyan meg-esmertétek. Ezek a' Méltóságok a' mi Nemzetünk gyűrűjében az első drágaságú brilliánt kövek, a' Nemzet tagjai és feje között való közben-járók. Ha a' Szemét-domban gyémántra akadt *Ézopus* kakalsza, ezen drága könek érdemét meg-esmervén, így szollott: *jaces indigno tanta res loco* — esmerjétek-meg — sőt meg-esmertétek tiis ezen drága köveknek, eddig nem mindenek edött tudva lévő, érdemeit. — Engemet, ki Hazámat 's Nemzetemet az utolsó tsep vérem fel-áldozásáig szeretem, senki 7 esztendőök alatt hizelkedő részre-hajlással nem vádolhat (ha minden ez alatt költ Leveleimet egy-más után el-olvasa-is) mely a' leg-rozsabb szivü emberre ujjal mutató jel — de ha valaki találtatna olyan, ki ezen igazság' bátor ki-mondásáért Leveleimet az ablakán szidalommal ki-vetné — örömömre szolgálna.

Most tudom már bizonyosan, kik légyenek azok a' Méltóságok, kik ő Felségétől Nemzetünk közzül Királyi ajándékokat nyertének — és itt vagnak rendre: „ A' Kárdinális és Primás Hertzeg *Bothy úny* Ur ő Eminentziájának adott ő Felsége egy brillántokkal gazdagon meg-rakott arany Keresztet, és brilliántos gyűrüt; és ugyan ezt adta a' Kolotsai fő Püspöknek Gr. *Kolonitsnak*, és Püspök *Keglevitsnek*. — A' fő Kautzellarius Gr. *Pálffy* II.

ő Exc.

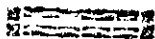
Ő Exc. jának adta ő Felsége a' *Szent István* Re-
 dének briliántos tsillagát — az Ország Birája Gr.
Zltsi Károly, a' Király Képe *Orményi*, a' *Taver-*
nicus Végh, *H. Grófsalkovits*, Gr. *Pálffy Leopold*,
 a' Korona őrző Gr. *Keglevits* és *Nádasdy*, Gr.
Bothyány Filep, Gr. *Májláth Ur* ő Exc. minnyájok
 egy briliántal gazdagon meg-rakott piklitt — és a'
 Kurir édes Attya Ref. M. *Páfstori Ur*, drága brilián-
 tos arany gyűrűt nyertenek.

Az ő Felsége Koronázásakor Kamarás Urak-
 nak nevezettek, és 19-dikben ki is hirdették Po-
 sonyban: Gr. *Alberti Kristóf*, Gr. *Ajkelburg An-*
tal, Gr. *Amadé Ferentz*, Gr. *Bethlen László*, és
 Gr. *Bisping Ferdinánd*, B. *Bisping János Fe-*
rentz, Gr. *Baloghini*, Gr. *Elém Albert*, Gr. *Casádi*
Augustin, *Carraccioli*, *Marquis Dapridni Lajos*, Gr.
Dismás, *Dugnani Julius*, Gr. *Erdödy Károly*, Gr.
Fiquelmont, az ifjú Gr. *Gyulay Sámuel*, Gr. *Hadik*
András, Gr. *Hohensfeld Adolf*, Gr. *Herbertstein Jo-*
sef, G. *Rosenberg Vintzentz*, Gr. *Sándor*, Gr. *Smi-*
ček, B. *Szentkereszty Sigmund*, Gr. *Teleky László*,
 Gr. *Trantmansdorf*, és Gr. *Vallis Ferentz Urak*
 — sőt mások-is, kiknek neveiket Magyar betűkkel
 le-írni igen bajos lévén, ide nem iktattuk. — A' két
 gyalog Német Sergek, *Tertzi* és *Durlakh Posony*
 körül szállanak téli-szállásba Dec. 15-dikén. —
 Azok helyett a' 3 gyalog Német Sergek helyett,
 mellyek Erdélyből Magyar-országba jönnek, u. m.
Lattermann, *Rófszky*, és *Belgiojoso* helyett, jönnek
 Oláh-orzágból a' *Szavója* Dragonyosai, és a' magaok
 addig volt szállásokra *Szász Régen* körül szállnak-meg.

Az ő Felségétől elmondott hitnek formája.

„Mí II. LEOPOLD, Isten' kegyelméből választott Római Császár, mindenkorí öregbitője a Birodalomnak, Német, Magyar, Tseh, Dalmata Országoknak Királya 's a' t.. Mint a' fenn említett Magyar Orzágnak, 's az ahoz kaptsoltt más Országoknak, és Réfzeknek Királya, esküszünk az élő Istenre, annak Szent Annyára *Máridra*, és minden Szentekre, hogy az Isten' Ekklesiáit; a' Prelatus, Báró, Magnás, Nemes Urakat, a' szabad Városokat, és minden Lakosait az Orzágnak, magok szabadságaikban, jussaikban, törvényeikben, privilegyiomaikban, 's régi jó és helyben hagyott szokálaikban meg-tartjuk, 's mindeneknek igazat fogunk tenni. Néhai Fels. *András* Királynak Végzéseit (ki vévén mindazáltal, 's félre hagyván azon Végzéseek' 31-dik tikkellyének következő Izékon kezdődő függelékjét: *Quod si vero* 's a' t. ezen szókgig: *in perpetuum facultatem*, meg-fogjuk őrizni; a' mi Orzáguaknak, Magyar-orzágnak határait, 's azokat, mellyek ahoz akármelly jussal, vagy titulussal tartoznak, el-nem idegenitjük, sem kevesitjük; hanem valamint tőlünk ki-telhetik, öregbitjük, és terjesztjük, 's mind azokat fogjuk tselkedni, valamellyeket minden Státusoknak, 's az egész Orzágnak javára, betsülettere és gyarapodására igazságofsan tselkedhetünk. Isten minket így segéllyen, és minden Szentek. “

A' Királynak a' Palatinushoz tartott beszédjét a' *Corpus-jurishoz* nyomtattatni el-végzeite a' Haza, a' mint itt Bétsben hirtelik.

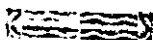
Elegyes jegyzések. — „Az arany gyapjas rendel meg-tiszteltettek tegnap egynéhányon, kik között vagyon Hertz. *Eszterházy* Antal, *Likhtensfádn* Alois, *Auersperg* Károly, *Belgiojosá*, Gr. *Sternburg* Krisztián, Marquis *Litta*, Gr. *Sänborn*, *Kollorédo* Ferentz, Gr. *Nosztitz*, Gr. *Károlyi* és B. *Hagen*. — Ugy beszéltek Bétsben, hogy Feldmarsalok fogának minden órában lenni: Gr. *Pálffy* János, H. *Taratorinszky*, G. *Eszterházy* Imre, G. *Nosztitz*, Hertz. *Deligné*, és G. *Károlyi*. — A' Tseh-orzszági Koronázás a' jövő Septemberre változhatatlanul meghatározatott. — A' Nápolyi Király Felsbergben egyedül többet lött 400 nyúlnál. Ugy volt a' vádászat készítve, hogy a' nyúlak előtte hajtatának el, és ő F. tsak kapott egy fegyvert a' mellette készen álló 36 fegyverek közül és lötte egymásra. — A' Bétsi győzedelmi Kapuk' rontásához ma fogának, és bontják. — Budáról az iratik, hogy a' Ts. Királyi Felségtől, *Vátzy* Káptalanbéli Pap, a' Budai fő Gymnásiumnak Kormányozója, és a' Tudománybéli dolgoknak Referense T. T. *Szerdahelyi* György Ur, már sok esztendőktől fogva a' tiszteleteses Tudományok körül ditséretesen ki-mutatott sok érdemeiért a' *Bothy Szent Mauricius* Abaságát, minden Taza fizetés nélkül el-nyerte. — A' N. M. K. Tisztörzö Sereg' Obersterének tolvajságba esett, volt Író Deákja *Monár* Imre, Olmützba író esztendőig tartó Sántz-ásásra büntettetett, és már oda-is vitetett. — Az Ország Birája Gr. *Zitzy* Ur ő Exc. jának is egy Író-Deákja, Urának 2000 florintjaival el-szökék a' napokban éppen akkor, mikor

már tellyes útja volna a' Szerentsés lépésre. Ezen 2 Szerentsétlen történetet a' pénzben való játék okozta — Tudományt végyetek ezekből ifjak.

Miskoltz. — „Örül a' nemes Sziv, a' midön maga vetelkedő-társát fel-találja. — Repdes örömben a' Magyar Sziv, látván hogy az ő tölle érke nyül el-szakított kivánatos Testvére Erdély, a Virtuust és Erdemet melly igen betűli, 's velle ebben épületesen vetelkedhetik. — Hunyad Vármegyének Erdélyben azon nemes törekedéséhez, mellyel egy Külső Országi eredetű érdemes Férjűt igen méltó okokra nézve önként ákar maga nagyobb tekintetű Fiainak száma közibe örökösítendő Fogadott-fiúvá fel-venni, hasonlít, ugyan egy Gömör Vármegyének Magyar Országban a' béli dítfő feltétele, mellyel ez-is egy nagy érdemű Urat, minden bér kívánás nélkül, igyekezik a' leg-főbb Hazafiai Jussokkal s Magyar Polgárlággal meg-ajándékozni 's ajándékoztatni. Engedje-meg nékem az a' Méltóságos Úr, hogy én a' Magyar Kurirnak minapi Leveléből vévén alkalmatosságot, Uri Nevét ugyan a' Magyar Kurir által ki-trombitáltathassam. — — *Gróf de la Motte* Antal Úr az, a' kit a' mi Nemes Gömör Vármegyénk tökéletes Magyar Polgárrá kíván tenni: körülbelől 100 Esztendőktől fogva ugyan Magyar Hazafi volt a' nevezett Gróf Úr, dítfő Elei és Maga hazafias szolgálatot tévén azóltától fogva közöttünk; de polgári Jussok nélkül volt, a' mellyekre kivált azon Három de la Mottéknak, a' kik Hazánkat óltalmazó Vérrekkal fesslették-meg annak Földét, nem igen nagy Szükségek vala. — — Olly ismeretes Frantzia

Or-

Országban ez a' la Motte Familia, a' hol már a' XIdik Században öli nagy Nemességével fényeskedett, hogy annak talán még kisebbbégére szolgálta itten Je-irása; hanem hogy Gömör Vármegye, tudván, hogy melly nagyon által-ment á la Motte öi vér annak mai nemes Maradékára-is, azt-is méltó tekintetben vette légyen, az igaz. De közelébb csak az Attya volt ennek a' Grófnak az, a' ki érdemeiért. Nagy emlékezetű Fel. Ferentz Császártól előbb Báró, azután Grófi méltóságra való emeltetésre ítélte tett méltónak. — De vagynak ezen Úrnak magabetses Személyében-is olyatén indítóokok, mellyek ötet akármelly Orzágnak Polgárságára érdemesítetik; nevezetesen pedig a' Magyarokat éránta való háládatosságra 's azon szeretetre ösztönözhetik, mellyel egyedül az igaz Hazafiság lántzával öfve kapcsolatott Barátokat szerethetjük. Ugyan-is elhallgatván az ö 34-dik Elztendőre fordúlt Katonai szolgálátjának egyéb részeit, különösen a' Török-ellen tett két Táborozásban, Országunknak, az ö Vezetése 's Vitézsége által, egy felől esett sikeres védelmezése, mellyet az ö Fellettevalóinak 's Tárfainak sok rendbéli Bizonyfág- Levelaik nyilván erőfitenek, méltó megfontolást érdemelnek. És hogyha már Ezredes-Kapitányi név alatt pihenésre lett lépése után Katonafága által Országunknak többet nem szolgálta-is; de még várhatunk mást magától, hasonlót reménylhetünk pedig két Grófi N. Magzatjaitól, a' kiket Magyar Mágnás M. Sz. Báró Vécsey Anna Afzszonytól mint 16 Elztendeig való Hitvestársától nemzett. — — Nem hibázott hát N. Gömör Vármegye-is

gye-is, a' midőn ilyen Hazafi Polgárokat kívánt magának nyerni! Nem hibázott, a' midőn ő más N. Vármegyéket-is e' béli ügyének pártfogója végett meg-kerefett-'s ösztönözött, hogy azt az Ország Gyűlésében velle edgyütt annak idejében előmozdítanák. — Ki mondja hát már azt, hogy a' Magyar az Idegenekben-is nem betsülné az Erdemet? Ki mondja, hogy a' Jövevény és Jövevény között való helyes különbséget nem tudná meg-tenni, 's azt meg-gondolni, hogy nem minden Külföldit a' jó élés és a' Kenyér édesget Hazánkba, ha *Néro* szerint-is: *quævis terra artem alit*, el-él a' tanult ember akárhol, — de a' méltó tekintetet-is akárhol meg-érdemli — — —

Leopóld, ki magát ma koronáztattya,

Eljen! Eljen úgy mint Országunknak Attya!

Eljen fok időkig ez a' Eejedelmünk!

Eljen, és enyhüljön általa Sérelmünk!

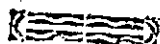
A' melly *Anagramma* * Neve ékessége,

Vigye-véghez Kardja és egyenessége!

Austriai Belgium. — Az Auszriai Belgákról még csak ezt tudjuk, hogy F. Királyunk atyai kegyelmes Patensét és ajánlását olyan fekete szinekkel festették-le a' nép előtt, mintha abból a' kegyelmes Király, a' vallás dolgát egészen ki hagyván, e'-béli régi Constitutiojokat a' Belga Tartományoknak nem akarná meg-érsíteni. — Ezt meg-értvén

Mer-

* *Leopoldus* névből két *Anagramma* (Betűk elhányása által cserélt-szó) származik: t. i. *Ez. Pello Duos*, és *ez. Sola duplo*.

Mercy Argenteau az ő Felsége tellyes hatalmu Ministlere *Hágában*, azonnal uj iráfi tétetet közönfégsé, mellyben meg-mutattya, hogy a' Belga Statu-
lok ki-fogála a' vallás iránt fundamentom nélkül
valo és hozzá adja, hogy ő Felsége a' *R. Ap. Ca-
tholica* vallást maga tellyes tisztafága szerént meg-
örízni, ennek szolgálait oltalmazni, az Isteni szolgál-
nak tannittatátát és gyakoroltatását a' Püspökök ha-
talma alá ismét által botsáttani fogja, egy szoval a'
Belgáknak minden némü vallás-béli Constitutiojokat
egy punktumig a' szerént meg-tartani fogja, mint
volt *Maria Theresia* idejében. — Egyik Tartomány
beliék u. m. a' *Doornikiak*, az ő Felsége atyai a-
jánlását ölelve örömmel el-fogadni készek, mely kéz'
fégeket ezek, a' Hágában tanátskozó gyűlésnél, már
jelentették. Kevés idő múlva fogunk a' Brabantusok
és Flándrusok felől is hallani, kiknek sorfoktol,
mint a' Belgiumi Tartományok közt a' s nagyob-
baktol, fog a' többeknek is állapottyok el-válni.

Az Oroszok felől egyebet a' nagy készületek-
nél, és a' nagy planumoknak végben viteléhez valo
közelítésnél, nem hallunk. A' Dunának a' tengerbe
valo szakadánál fekvő *Kilia* várát, a' mint márarról
még mázszor említettünk valamit, Okt. 15-dikén a' szá-
rozon meg-szorították az Oroszok, de nagy károkkal;
mert egy *Müller* nevü fő és igen vitéz Generállyo-
kat 700-zád magával el-vezették. Ezen szerentsét-
leniség után néhány napokkal az Orosz hajos sereg
közelítvén a' Tenger felől a' vár alá, már most
az a' hir, hogy egyezés szerént magokat a' vár bé-
lick, fel-adták.

Egy szóra kedves Olvasóim!

Eljött már az az idő, melyben a' *Magyar Kurirnak* is a' maga háza mellett kelletik *Ciceroval* órálni — csak egy hónap a' köze, hogy a' *Deres* a' maga 1790-dik esztendőbeli Pályáját ki-futotta. Mit csináljunk hát már vele? Vallyon bé-köszüké az istá'ba, hogy ott heverjen? Vallyon le-vegyüké a' nyeret, 's a' Leveles-táskát hátáról, hogy magát ki-pihennye? — korán sem! — csak addig léfzen néki nyugodalma, míg mind a' 4 lábára uj-jára patkoltatván, az Ujj-esztendőben uj Sarkantyúk közé szorítjuk ökemét, és, ha a' Kegyelmes Isten élteti, az Ujj-esztendővel nem hogy meg-szünne — sőt uj-j fogja kezdeni a' *Magyar Kurir* a' maga E. Olvasóihoz való udvarlását. Tsak az itt már a' Kérdés: Vallyon ajtót nyittanaké néki tovább-is az ő Olvasói, és örömöst bé-fogadjáké a' *Kurirt*? — táplál minket a' tapasztalt reménység. — Mivel előre tett parantsolat nélkül sohólt sem szoktunk alkalmatlankodni: hogy azért jó előre tudhassúk hová — és kihez való köteleffágünket: Kérettetnek a' mi szölgálatunkra rá nem unt E. Olvasóink, hogy a' *Deres* 5 és fél forintból álló abrakjának fel-küldese mellett, velünk még ezen folyó hónapban parantsólni méltoztassának, hogy a' mi Leveleinknek előre Borítottkokat nyomtattathassunk; nehogy az uj-j esztendővel ránk tudulván a' velünk parantsaloknak számok, kéffk öteleffágünket meg-eshető hibák kövellék, mellyeket nekünk mindenkor első köteleffágunk kerülni. — Szinte 200-an találtattak ezen fél esztendőben ollyonak, kik az ujságok küldéséről ugyan parantsoltanak, 's küldöttünk-is; de a' fizetéssel ki-maradtanak, és így ezekért a' *Kurirnak* a' maga erszénnyéből tsak nem 400 forintokat kelletik a' Postán fizetni, minthogy fél esztendeig minden Ujság Levélnek Postán való küldése 2 r. forint szokott lenni. Ezek közzül némelleyek fel-küldötték másoktól a' pénzt, de azok kezünkhez nem adták; lokan a' Postákra tették, és el-olvadott — legtöbb után

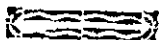
ben pedig el-selejtették fel-küldeni — minekutánna az Ujságokat vették. — Kérettetnek azért az illyenek, hogy a' hátra-maradott fizetést ezen Borított-írás alatt küldjék a' Bétsi Postára: *Szatsvay Sándornak Bétsben.* — A' jövő fél esztendei Ujságokért való pénzt pedig ez alatt küldjék: *A' Bétsi Ts. K. fő Posta Hivatalnak Magyar Kurirért Bétsbe.* El-multhatatlanul rajta legyen: a' *Magyar Kurirért;* mert különben könnyen meg-ezhetnek, hogy a' mi Leveleink helyett, másokat küldene az ide való Posta; de így a' Kuriros Levelet a' Kurir kezébe adván, lehetetlen hogy az Ujság el-maradjon, vagy mást küldjenek helyette. — Sok volna mind azokat a' hibákat elé beszéllenünk, mellyeket már 7 esztendőktől fogva némelly Házánkbeli Posta-hivatalokban fájdalmason tapasztaltunk — mind. E. Olvasóinkra, mind magunkra nézve. De minthogy sokok az ollyatén érdemes *Posta-Mester* Urak-is, kiknek szüntelenül való hiv. szolgálatjokat elége meg-nem hálálhatjuk, nehogy ezek-is meg-sértetteknek lenni láttassanak, itt most minden tapasztalásainkat el-halगतjuk — de ha még-is illyeneket tapasztalni találnak, panaszunkat az Ország-gyűlése lábái előtt le-tenni kéntelenítettünk. — Az Ujságok ugyan sok bajt okoznak a' *Posta-Mester* Uraknak; de a' magok hivataljokkal jár ezen baj, mely nélkül egy Hivatal sintsen. — Mi az Ujságok *Expedi-tiojért* 4 r. forintot fizetünk esztendeig a' 11 forintból, minden Levéltől a' Királyi Cászába, és minden Ujságok ezen fizetésért járnak — nem kell hát az Olvasókon i 's 2 forintot húzni a' pénz' fel-küldéséért — nem kell ezeknek bé-petsélt Ujságokat fel-bontani, és másoknak olvasni adni. — Ha mága a' *Posta-Mester* Ur, vagy Hazanépe ujságot akar olvasni, mi örömezt küldünk ezeknek ingyen; mert azt meg-érdemlik — nevezetesen azok a' *Posta Mester* Urak, kik 10 's több olvasóknak baj-lodnak Leveleikkel minden héten — azért az illyeknek magokat jelenteni ne sajnálják. — Hibázunk mi is olykor; de többnyire mindenkor a' más hibája után

után. Hogy azért minden hibáknak a' lehetőleg nyakát szakaszszük, minden E. Olvasók a' magok Titullusakat, a' pénzel jövő levelekben, külön leírva küldjék fel — még pedig Magyarúl; mert már most egyedül csak azért vettem a' Postától kezemhez az *Expeditiot*, hogy miudeneknek Magyar Titulus és peisét alatt küldhessem az Ujságot.

Már most szinte 3 annyi az Ujságra teendő költségem; mert az Ujság mellett az Ország Déáriumát, minden Actákat, az Erdélyi Ország-gyűléseknek Actáit, ha 300 árkosból fogna is az lenni, kiadni el-nem mulatam az Ujság mellett. — A' Budán volt gyűléseknek Diáriumá már egészen ki-nyomtatattva tegnap érkezék kezünkhöz, minden Actákkal edgyütt; azért ebből minden héten 8 árkoft kiadni, és Ujságjaink mellé ragasztani el-nem mulatjuk.

— A' T. T. Gyöngyösi Ur félben szakasztat verles gyűjteményével is ezen következő fel-efztendőben bizonyosan készen leszünk. Egy szóval, valamivel csak Leveleinket a' mi E. Olvasóink előtt kedvesebbé tehetjük, mind azt tselekedni el-nem mulatjuk.

Igy a' szegényebbek csak a' régi imádfágos Könyvek mellett maradván, kevesse olvashatnak. A' tehetősebbek pedig Budán sem tudják, mi mifoda új könyvek jötenek ki Pesten-és másoda dolgokról tanítanak. A' Németek pedig az ő *Ninivejeket*, *Manchermionnyokat* ki-tudják harangozni. Hogy tehát ebbenis a' még valaha nagyra nevedhető haznas fának kitsiny plántáját el-ültethessük, *Poforban*, *Kassán*, *Györben*, *Komáromban*, *Budán*, *Pesten*, *Debretzenben*, *Egerben*, *Kolofvárt* és *Szebenben* egy egy egyénes itéletü. Tudos hazasira vagyon a' mi új izélunknak szüksége, kik az ujjanan ki-jövő könyvnek igen rövid *Summáját*, annak arrát, érdemét és mivóltát minden részre-hajlás nélkül leírván, hozzánk küldenék — hogy így mi minden hónapban egy nagy árkoft, vagy minden fertályban 3. 4. árkoft tudománybéli dolgokkal küldhetnénk, az

ujságokból mindenkor hozzá ragasztván azt, a' mi
 ezekből nemzetünknek leg-szükségesebb: t. i. a' ja-
 talom alatt fel-tett kérdéseket; mint hogy Hazánk-
 ban elegenden találtnak ollyonak, kik tudományok-
 kal a' külföldi tudomány Műhelyekből arany-
 érdem-pénzt szoktanak bé-hozni. — Kérettetnek azért az
 allyatén minden-renden és vallásban lévő Tudos
 Hazafiak, kik nemzeteket szeretik, Anyai nyelvünk-
 nek boldogulásán igyezni kívánnak, hogy magokat
 a' Kurirnál jelentsék, és ezen hasznos munkához
 kezdjenek hozzá; mert ez még-most csak ezen az
 után indulhat-meg, és különös Tudománybéli uj-
 ság magát az Olvasok kevés volta miatt fenn nem
 tarthatná; a' maga költségén pedig senki kárával
 nem fogja el-kezdeni — de így a' *Deres* a' Kurir
 mellett mindenkor ingyen el-viheti azonkívül, hogy
 a' Postán költséget okozzan, és hogy borítottakat kel-
 lessék külön készíttetni néki. — A' nem szükség, hogy
 az illyetén Könyvroslások valaki neveket rajtunk ki-
 vül tudja, mi pedig, hogy ezeknek Levelünket és
 ujságainkat ingyen küldhessük, érdemes neveiket ki-
 tallaljuk. Még eddig az egész Ts. K. örökös Biroda-
 lomban egy Tudománybéli ujság nintsen — né szé-
 gyeljük hát, hogy a' mi Anyai nyelvünkön, mely
 most kezd még virágozni, eddig nem volt. — Most
 kezdettek a' mi Magyar Könyveink világot látni;
 de ennek edgyik lábát a' mi Könyv-nyamatatónk
 máigis bilitsbe tartják; mert egy 14 árkusból álló
 Könyvet, mely 14 garafonis elég-drága volna, és
 a' mely könnyen le sérne 8 árkosra, 1 r. farinton
 adják: egy 20 arkosból álló Magyar Könyvet: énis
 3 n. farinton vevék Pesten, és így leg-alább 3 ár-
 rát fizeteni.